Utfallsrapport Tertial 2 2023
Stockholms Hamn AB

Stockholms Stadshus AB Org.nr 556415-1727

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	E-post
105 35 STOCKHOLM	Stadshuset, 3 tr.	08-508 290 00	08-509 290 80	info@stadshusab.se

Innehållsförteckning

Sammanfattande kommentar 3

Analys av ekonomisk utveckling 3

Resultatsammanställning, investeringar & övrigt 3

Analys 5

1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden 7

1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid 7

1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan 8

1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst 8

1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet 8

1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv 8

2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning 10

2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring 10

2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar 23

2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar 24

2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer 30

3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla 31

3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd 31

3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb 36

3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med 38

3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb 39

3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden 40

3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser 43

3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt 44

Sammanfattande kommentar

Stockholm är en sjöfartsstad och hamnarna utgör viktiga gods- och logistiknav för Mälarregionen. Stockholms Hamnar har, som en av världens största passagerarhamnar med 16 miljoner passagerare ett normalår (2019), också en viktig roll i besöksnäringen när det gäller passagerar- och kryssningstrafiken i Östersjön.

Bolagets anläggningar utgör porten till Stockholm för besökarna och det är viktigt att dessa är trygga, tillgängliga och välkomnande. Hamnarna i Stockholm är betydelsefulla för omställningen till en mer hållbar transportsektor. Stockholms Hamnars verksamhet ska vara ett föredöme och stimulera klimatsmarta lösningar hos kunder, bland annat vid den nya godshamnen Stockholm Norvik Hamn. Det är också prioriterat att minska utsläppen från fartyg som ligger i hamn i Stockholm, inte minst genom att möjliggöra elanslutningar.

Stockholms Hamnar fullgör sin uppgift genom att säkerställa en väl fungerande hamnverksamhet och förvaltning av kvarvarande byggnader i Stockholm, Nynäshamn inkl Norvik, och Kapellskär.

Bolaget ska medverka till att uppnå ett klimatpositivt Stockholm år 2030 samt till att målen i färdplanen för en fossilbränslefri stad 2040 uppnås. Att minska utsläppen från fartyg som ligger i hamn i staden är därför angeläget.

Analys av ekonomisk utveckling

Resultatsammanställning, investeringar & övrigt

Resultatsammanställning

Nyckeltal	Utfall	Budget	Prognos
Omsättning	500 483	549 302	721 251
Rörelsekostnader	-227 832	-249 253	-366 279
Avskrivningar	-139 893	-142 239	-212 075
Nedskrivningar			
Personalkostnader	-96 682	-101 200	-150 000
Övriga kostnader	247		207
Finansnetto	-56 929	-61 352	-93 104
Resultat efter finansnetto	-20 606	-4 742	-100 000

Omsättning: Koncernen Stockholms Hamnars intäkter under de två första tertialen uppgick till totalt 501 Mkr, 49 Mkr lägre än budgeterade intäkter. Trots avvikelse mot budget är det en ökning med 18 Mkr jämfört med föregående års intäkter. Det är endast hanteringsintäkterna som avviker negativt mot 2022, minus två Mkr. Medan passagerarantalet ligger på samma nivå som 2022 har godsvolymerna genom Stockholms Hamnar minskat med cirka 14 procent. Att totala intäkterna därför inte minskat beror på att flertalet kundavtal är KPI-uppräknade.

Mot budget är det främst hamnavgifterna som minskar då volymutvecklingen inom både gods- och passagerartrafiken är sämre än beräknat. Hamnavgifterna motsvarar cirka 59 procent av de totala intäkterna.

Hyres- och arrendeintäkterna ligger helt på plan, 122 Mkr, vilket är en ökning med tio Mkr mot föregående år. Ökningen beror främst på ökad uthyrning i Frihamnen samt en KPI-uppräkning av hyresavtalen.

Övriga rörelseintäkter, och intäkter för hantering och servicetjänster, ligger tre Mkr över budget och åtta Mkr över föregående år. Både ökningen mot budget och föregående år beror främst på att avgifterna för elleveranser till fartygen ökat i pris.

Rörelsekostnader: Rörelsens kostnader per augusti 2023 uppgick till 228 Mkr vilket är totalt 21 Mkr lägre än budget och två Mkr över utfallet 2022. Ökningen jämfört med samma period 2022 beroende på ökade kostnader för el, snöröjning och markarrendet. Differensen mot budget består bland annat på lägre underhållskostnader där det fortfarande finns en viss eftersläpning. Merparten av avvikelsen kommer att försvinna till helårsbokslutet. Prognosen pekar på att merparten av underhållsbudgeten kommer att förbrukas under hösten.

Personalkostnader: Personalkostnaderna ligger lägre än budget med fyra Mkr vilket delvis beror på att rekryteringar inte har kommit igång som väntat samt att lönekostnaderna låg för högt i budgeten. Utfallet mot föregående år ökar med tre Mkr och beror på lönerevisionen för 2023.

Avskrivningar: Avviker med cirka två Mkr och beror på att justeringar av vilka projekt som kommer att utföras under året och när de kommer bli klara jämfört med vad som lades in i budgeten.

Räntekostnader: Ligger fyra Mkr under budgeten och beror på att räntan inte har ökat i den takt som förväntades i budgeten. Räntan har öka med 33 Mkr jämfört med samma period föregående år. Orsaken till detta är den ökade räntekostnaden.

Investeringar

Nyckeltal		
Nyproduktion	110 541	151 127
Strategiska investeringar (Ombyggnad)	10 133	36 972
Ersättningsinvesteringar	37 642	56 901
Summa investeringar	158 316	245 000

De totala investeringarna 2023 beräknas uppgå till 245 Mkr, att jämföra med budgetens planerade investeringsnivå på 200 Mkr. De största investeringarna utöver budget är följande:

- Hyresgästanpassning Magasin 3
- Fasad och fönsterbyte på Magasin 3

I övrigt har investeringsnivån omfördelats mellan projekten, på grund av förskjutningar i tidplaner eller ändrade omfattningar.

Övrigt

Nyckeltal	
Antal anställda	150
Balansomslutning	6 084 827

Antalet månadsanställda per sista december 2023 beräknas uppgå till 143 personer. Det är sex personer fler än i budget (137) och beror bland annat på att sex personer i Kapellskärs hamn gått över från timanställning

till deltidsanställning på grund av nya LAS regler. Detta påverkar numerären men inte kostnaderna. Men även fastighetsorganisationen har utökats med en person som inte fanns med i budgeten. Utökningen beror på att Hamnen har avslutat outsourcing samarbetet med bolaget som skötte fastighetsdriften.

Analys

Oroligheterna i vår närmaste omvärld skapar en stor osäkerhet om hur framför allt passagerartrafiken utvecklas. För färjerederierna är det dessutom en utmaning med de höga bränslepriserna och ökade kostnader generellt. Detta kommer fortsatt inverka på trafiken och vissa linjer under 2023. Kryssningssegmentet har drabbats särskilt av det säkerhetspolitiska läget med en stor mängd avbokningar av kryssningsanlöp under säsongen som följd. Glädjande nog är det bra passagerarbeläggning på den begränsade fartygskapacitet som trafikerar Stockholms Hamnar.

Den skarpa inbromsningen i ekonomin har nu påverkat godsvolymerna. Godsvolymerna har varit relativt opåverkade genom hela pandemin, men viker nu nedåt kraftigare än vad som förväntades i början av året. Den främsta orsaken till detta är den försämrade konjunkturen och inbromsningen i konsumtionen som påverkar både import och export negativt. Särskilt stor påverkan på importvolymerna har den kraftiga minskningen av byggandet i regionen. En betydande del av det byggmaterial som används i Stockholm importeras med Stockholms Hamnars färjekunder.

Koncernens nettoomsättning för 2023 prognosticeras till 721 Mkr, vilket är 87 Mkr lägre än budget och åtta Mkr högre än jämförbart utfall 2022. Hela intäktstappet mot budget härrör nästan helt från minskade hamnavgifter. Det är både ett passagerar- och godstapp.

Hamnintäkterna hamnar enligt prognosen för 2023 på 418 Mkr vilket är en minskning med 87 Mkr jämfört med budgeten och fem Mkr under föregående år. Generellt har färjekunderna haft ganska bra beläggning under våren och sommaren 2023, trots rådande omvärldsläge. Det har överträffat rederiernas förväntningar. Kryssningssegmentet har på världsbasis återhämtat sig efter pandemin, men på grund av det rådande omvärldsläget i vår närhet har trafiken på Östersjön drabbats negativt. På helåret pekar prognosen för 2023 på totalt 7,7 miljoner passagerare, både färjor och kryssningsfartyg, via Stockholms Hamnar. Det är ändå ett tapp mot föregående år, minus 203 tusen passagerare, och mot budget, minus 1 miljon passagerare.

Efter många års stabila godsflöden med små fluktuationer är det nu en inbromsning i godsvolymerna. Det är på grund av minskad privatkonsumtion samt en nedgång inom exportindustrin som påverkas av en vikande konjunktur i omvärlden. Marknadsturbulensen innebär också att rederierna gör snabba förändringar i sitt utbud, en del linjer har svårt att nå lönsamhet och fartyg flyttas till andra rutter eller läggs upp på varv.

Stockholms Hamnar räknar med att 7,5 miljoner ton gods kommer att passera genom hamnarna under helåret 2023. Det är en minskning med 23 procent jämfört med budgeten samt ett tapp på 14 procent jämfört med utfallet 2022.

Hyror och arrendeintäkter prognostiseras till 183 Mkr, en ökning med tolv Mkr mot föregående år men en marginell differens, minus en procent, mot budgeten. Ökningen mot föregående år beror främst på den positiva utvecklingen i Frihamnen där fler vakanta lokaler i Magasin 2, 5 och 6 har hyrts ut.

Trots ökade kostnader för el samt indexuppräknat markarrende avviker inte driftkostnaderna mot budget. De minskade intäktsvolymerna slår även till viss del mot vissa driftkostnader, till exempel bevakningskostnader. De prognostiserade driftkostnaderna på 313 Mkr är helt i nivå med budget. Däremot ökar driftkostnaderna jämfört med 2022 med 16 Mkr och beror helt på de ökade prisjusteringarna mellan åren.

I prognosen för 2023 minskar personalkostnaderna med två Mkr jämfört med budget medan det är en ökning mot föregående år med tio Mkr. Minskningen mot budgeten beror på att några rekryteringar har senarelagts under året. Ökningen mot föregående år består, förutom årets lönerevision, av några nyanställningar. Det sker också fler personalaktiviteter och utbildningsinsatser igen efter pandemiåren.

Avskrivningarna minskar med fyra Mkr i prognosen jämfört med budgeten. Främsta anledningen är att ett antal projekt förskjutits i tiden och avslutas först 2024. Detta gäller till exempel en stor hyresgästanpassning i Magasin 3.

Koncernens resultat efter finansnetto beräknas till minus 100 Mkr att jämföra med minus 25 Mkr i budgeten. Budgetavvikelsen är i sin helhet beroende på lägre intäkter för hamnavgifter. I prognosen har rörelsens kostnader dragits ner med nio Mkr mot budget. För att ytterligare minska avvikelsen mot ägarnas resultatkrav arbetar bolaget fortsatt med genomgång av kostnaderna. Kostnaderna analyseras och det sker en översyn av vilka rationaliseringar som kan ske i organisationen, ett exempel är konsultanvändandet. Även en genomgång av intäktssidan sker med målet att hitta nya affärer.

Under året beräknas upplåningen minska med 868 Mkr jämfört med upplåningen vid ingången av 2023. Prognosen för upplåningen per 31 december 2023 är 4 200 Mkr. Minskningen beror på ett aktieägartillskott om en miljard som utbetalades från moderbolaget Stockholm Stadshus AB i början av året. Den allt högre låneräntan gör dock, trots en lägre skuld, att räntekostnaderna tar en betydande del av rörelseresultatet. Räntekostnaderna för prognosperioden, 94 Mkr, är i enlighet med budgeten men 50 Mkr mer än under 2022. Upplåningsräntan för helåret är beräknad till 2,23 procent vilket är i nivå med den budgeterade (2,22 procent).

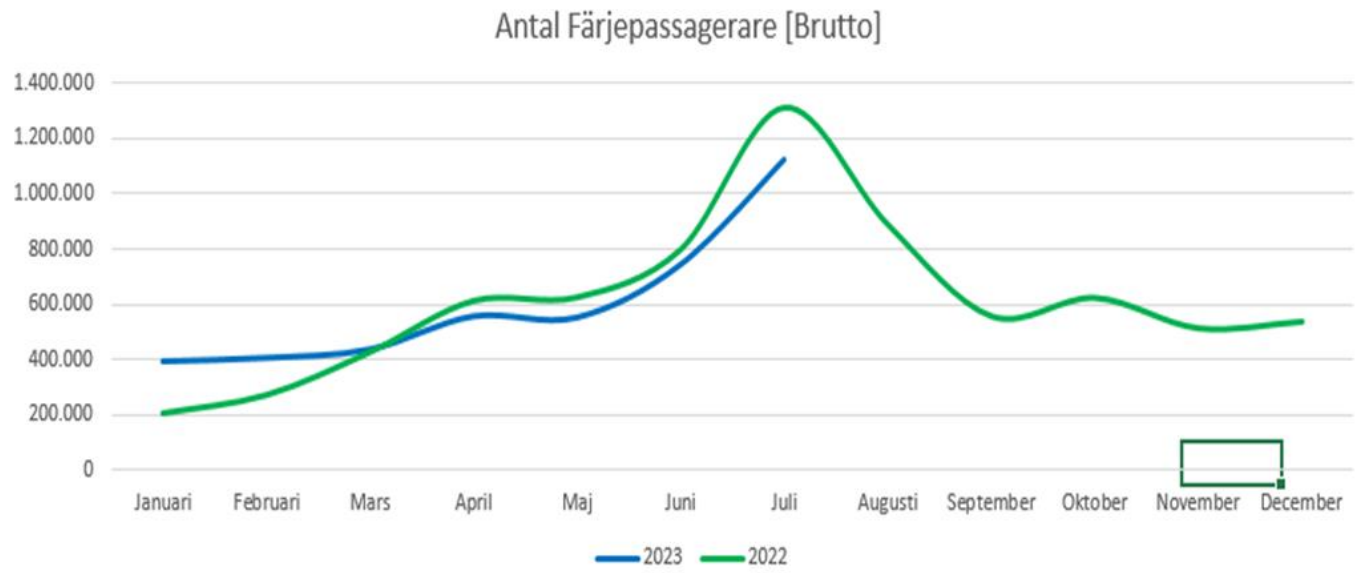

År/Månad	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Totalt
2023	392.832	405.215	436.097	556.779	552.514	744.830	1.127.522	#SAKNAS!	#SAKNAS!	#SAKNAS!	#SAKNAS!	#SAKNAS!	#SAKNAS!
2022	209.310	275.265	430.135	615.768	628.581	801.185	1.314.555	891.885	560.133	626.537	516.403	540.520	7.410.277
Diff	*88%*	*47%*	*1%*	*-10%*	*-12%*	*-7%*	*-14%*						
Diff YTD	*88%*	*65%*	*35%*	*17%*	*9%*	*4%*	*-1%*						

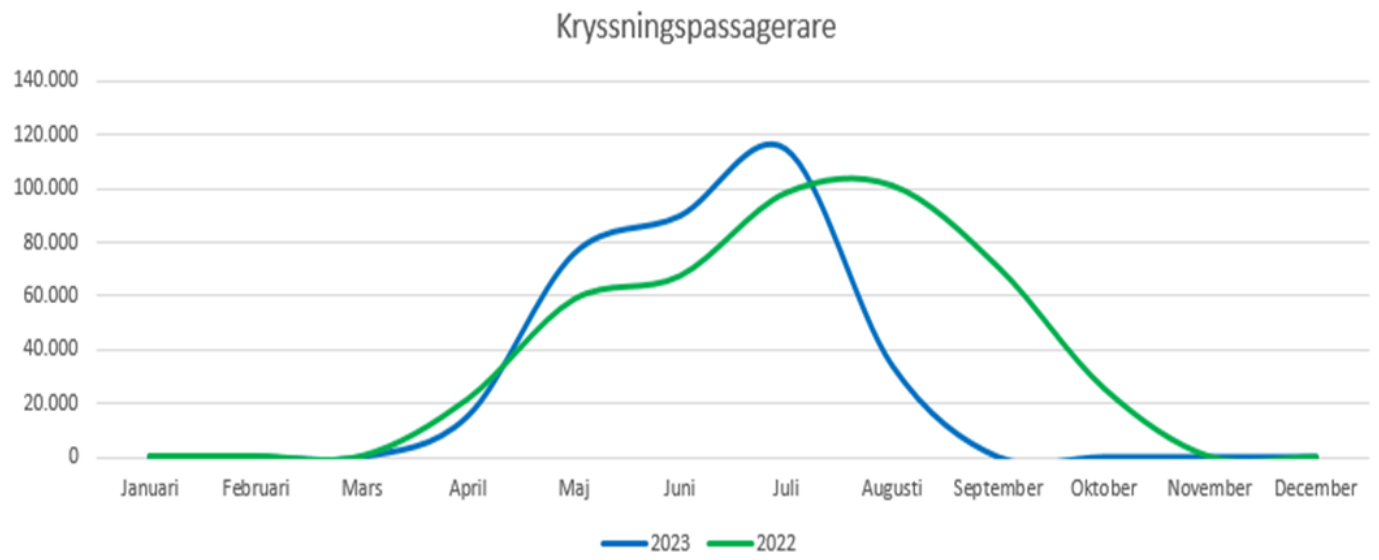

År/Månad	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Totalt
2023				15.166	75.488	89.536	114.380	34.079			Saknas		328.649
2022	364	318	289	21.503	58.505	67.239	98.118	100.892	70.616	25.422			443.266
Diff	*-100%*	*-100%*	*-100%*	*-29%*	*29%*	*33%*	*17%*	*-66%*	*-100%*	*-100%*			*-26%*
Diff YTD	*-100%*	*-100%*	*-100%*	*-33%*	*12%*	*22%*	*20%*	*-5%*	*-21%*	*-26%*			*-26%*

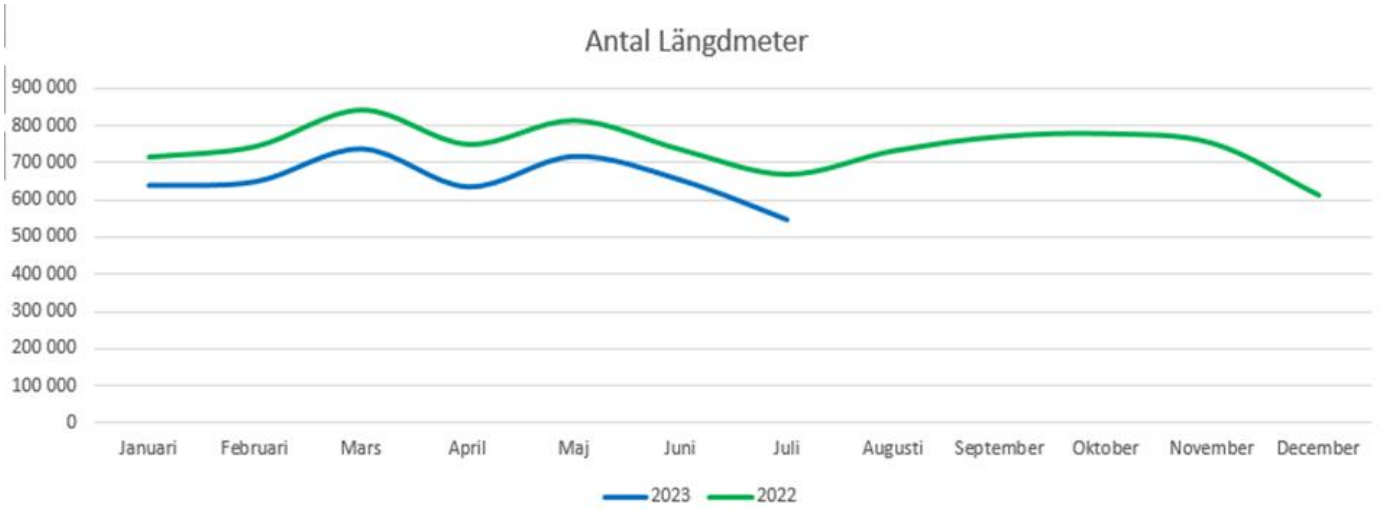

År/Månad	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Totalt
2023	638 132	648 194	735 301	634 624	715 431	652 601	547 357	#SAKNAS!	#SAKNAS!	#SAKNAS!	#SAKNAS!	#SAKNAS!	#SAKNAS!
2022	715 445	744 298	844 131	750 334	815 378	735 862	668 160	732 516	771 336	779 328	753 087	611 259	8 921 131
Diff	*-11%*	*-13%*	*-13%*	*-15%*	*-12%*	*-11%*	*-18%*						
Diff YTD	*-11%*	*-12%*	*-12%*	*-13%*	*-13%*	*-13%*	*-13%*						

1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Stockholms Hamnar deltar aktivt i arbetet med stadens nya kajstrategi. Flera av aktiviteterna som ingår i planeringen rör möjligheter att stärka kultur-, idrotts- och föreningsliv.

I stadens budget för 2023-2025 har Stockholms Hamnar, tillsammans med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden, i uppdrag att bidra till genomförandet av Stockholms stads kajstrategi, med särskilt fokus på att skapa förutsättningar för stadsliv, rekreation och sjöfart utmed Söder Mälarstrand.

Söder Mälarstrand är en av de kajer där behovet av en översyn och av bättre verksamheter bedöms vara störst. Platsen är med anledning av det utsedd som pilotprojekt som en del i genomförandet av den kajstrategi som kommunfullmäktige fattade beslut om i juni 2022.

Stockholms Hamnar är beställare av pilotprojektet och just nu arbetar hamnen tillsammans med övriga förvaltningar på att ta fram en förstudie över stadslivet utmed Söder Mälarstrand. Förstudien ska sedan ligga till grund för en vision för framtidens Söder Mälarstrand, både på kort och lång sikt.

Ambitionen från hamnens sida är fortfarande att inom fem år fördubbla intäkterna för innerstadssegmentet. För att öka intäkterna behöver till exempel avtalstiderna förlängas för att kunderna ska våga investera i sina verksamheter. Därför är det extra viktigt att göra ett grundligt arbete i visionsarbetet inom pilotprojektet så att Stockholms Hamnar vet vad bolaget vill med innerstadskajerna.

Med anledning av visionsarbetet öppnar hamnen nu upp möjligheten för medborgare, näringsliv och besökare att via en webbdialog, framtagen av företaget Spacescape, spela in sina drömmar.

På plats finns redan en ny busshållplats och inom kort ritas ett nytt övergångsställe upp för bättre och säkrare passager och kommunikationer i området. Även den nya elfärjan Zeam, som Stockholms Hamnars kund Torghatten startade i juni, kommer att bidra till bättre kommunikationer och en mer välbesökt kaj.

Under sommaren 2023 är parkeringen på Söder Mälarstrand en sommarkaj inom stadens Levande Stockholm-projekt och fylls med bland annat aktiviteter, en mataktör och en sandstrand. Inom ramen för Levande Stockholm har även ett flertal innerstadskajer som tex Norr Mälarstrand Strandvägen och Skeppsbron använts för att skapa liknande inspirerande sommarplatser.

Pilotprojektet pågår till och med den sista september 2023.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
Bidra till tillskapandet av fler badplatser i					Fortsatt samordning av arbetet med den nya kajstrategin under

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
Stockholm					ledning av en stadsövergripande styrgrupp. Flera projekt kommer att vara aktuella under året, bland annat vid Strandvägen och Söder Mälarstrand. ***Analys*** Arbetet pågår och har haft särskilt fokus på Söder Mälarstrand. Under sommaren pågick ett arbete med att möta initiativ från olika offentliga och privata intressenter som vill delta i utvecklingen på och vid stadens kajer. Ett fördjupat arbete inom hamnen har påbörjats för att identifiera lämpliga platser för attraktiva kajer med bad, bastu, båtliv i kombination med attraktiva besöksmål av olika slag samt fungerande innerstadssjöfart.
					✔ Idrottsnämnden, kulturnämnden, trafiknämnden, Stockholms Hamn AB och Kulturhuset Stadsteatern AB ska medverka till planering och genomförande av aktiviteter inom ramen för Stadshusets hundraårsjubileum 2023 ***Analys*** Stockholms Hamnar har deltagit i den stadsövergripande styrgruppen och kommunikationssamordningen. Bolaget har tillsammans med övriga parter i projektet inrättat de tillfälliga hamn- och brygganläggningar som anlades på Norr Mälarstrand och vid

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					Stadshuset för att genomföra regattan och ta emot kungaslupen. Bolaget har även kommunicerat kring evenemanget före, under och efter i samtliga kanaler.
					Kommunstyrelsen ska tillsammans med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB planera för inrättandet av fler strand- och bryggbad där det är lämpligt och kartlägga möjligheterna att anlägga fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad ***Analys*** En arbetsgrupp med representanter från berörda nämnder och bolag har medverkat i arbetet. Arbetet med att inrätta fler strand- och bryggbad pågår i respektive stadsdelsnämnd enligt plan. En kartläggning av behov och utmaningar med anledning av anläggning av fler vinterbadplatser och bastubad har sammanställts.

2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Stockholms Hamnar arbetar aktivt, långsiktigt och strategiskt för en hållbar hamnverksamhet och sjöfart. Miljöarbetet är en integrerad del av den dagliga verksamheten och Stockholms Hamn AB är miljöcertifierat enligt ISO 14001.

För Stockholms Hamnar är det viktigt att förbättra miljöprestandan inom den egna verksamheten och samtidigt samarbeta med rederier, hyresgäster och andra intressenter för att bidra till att minska även deras miljöpåverkan samt för att främja en energi- och miljöeffektiv sjöfart i Stockholms- och Östersjöregionen. Hamnens roll som energinod för att möjliggöra hållbara transporter i samhället i stort är ett område som får ett alltmer ökat fokus. Stockholms Hamnar driver även projekt tillsammans med flera energibolag för att titta på lösningar för att möjliggöra CCS i Stockholm Norvik Hamn.

Utgångspunkter för miljöarbetet är identifierade betydande miljöaspekter, ägardirektiv och Stockholms stads gällande miljöprogram med tillhörande handlingsplaner. För verksamheten har en miljö- och klimathandlingsplan beslutats av styrelsen. Syftet med planen är att lägga fast en riktning på medellång och lång sikt, med milstolpar på vägen, som sedan konkretiseras i de årliga verksamhetsplanerna och budgetbesluten. Miljö- och klimathandlingsplanen ska revideras under tertial 3 2023 och omfattar i nuläget följande målområden:

- Minskad klimatpåverkan och lägre utsläpp till luft 2040
- Minskade negativa effekter av ljudnivåer
- Inga utsläpp av fossil koldioxid från truckverksamhet 2025
- Helt fossilfri egen verksamhet 2030
- Effektivare energianvändning i anläggningarna 2027 (-10 %)
- Ökad återvinning av avfall 2027 (85 %)
- Hållbar mottagning av svart- och gråvatten

Inom ramen för ovanstående genomförs aktiviteter under 2023 gällande bland annat fortsatt utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj, utveckling av miljöincitament, dialog med kunder och andra aktörer kring elektrifiering och alternativa bränslen för att uppnå en fossilbränslefri hamnverksamhet och sjöfart samt andra transporter, formering av gröna sjöfartskorridorer, förutsättningar för ökad kollektivtrafik på vatten, minskade ljudstörningar från hamnverksamhet och sjöfart, fortsatt energieffektivisering och ökad återvinning av avfall.

Samverkan med andra aktörer nationellt och internationellt samt ett innovativt angreppssätt är viktiga framgångsfaktorer. Även fortsatt stöd i form av extern finansiering från staten och EU är nödvändigt för att kunna uppnå tydliga miljöförbättrande resultat.

Energieffektivisering

Stockholms Hamnar arbetar aktivt med att energieffektivisera verksamheten på kort och lång sikt.

Åtgärder som pågår för att minska specifika anläggningars energiåtgång

- Frånkoppling av fasadbeslysning på terminalbyggnader
- Avstängning/dimring av hamnplansbelysning
- Justering av tid som ventilationsaggregat och belysning är i gång

Långsiktiga åtgärder för en effektiv energianvändning

- Minska fjärrvärme och fjärrkyla i förhållande till uppvärmda/kylda kvadratmeter
- Öka egenproduktion av el, primärt via solceller
- Minska användning av el för egen verksamhet
- Installera energilager om 1-3 MWh

Solceller

Stockholms Hamnar satsar på egen elproduktion genom att ha solcellsanläggningar i Frihamnen, Värtahamnen, Nynäshamns hamn, Stockholm Norvik Hamn och Kapellskärs hamn. Ambitionen är att öka produktionen av solel med 50 procent fram till 2026.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
1. Minskade utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar från sjöfartskunderna inom Stockholms Hamnars hamnområden (enligt miljö- och klimathandlingsplan)					Fortsatt utveckling av incitament i form av miljödifferentierade hamnavgifter. ***Analys*** Under tertial 2 har nytt förslag tagits fram på avgift för mottagning av avfall från fartyg enligt Mottagningsdirektivet. Översyn pågår av förändringar av miljörabatter inför 2024.
					Genomförande av åtgärder för utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj. ***Analys*** Pågående elanslutningsprojekt är för kryssningsfartyg i Stadsgården och för färjetrafik i Kapellskär. Dialog pågår med rederier kring ytterligare elanslutningar i framförallt Nynäshamn, Norvik och Stadsgården. Arbetet följer framtagen handlingsplan för fortsatt utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj.
					Genomförande av åtgärder till följd av teknikutveckling och kundernas satsningar. ***Analys*** Fortsatt dialog med sjöfartskunder och andra aktörer (som åkerier, lastbilstillverkare och energibolag) om laddinfrastruktur och bränslen i våra hamnar. Påbörjat arbete för att se över

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					möjligheter att formera gröna sjöfartskorridorer.
2. Minskade negativa effekter av ljudnivåer från sjöfartskunder och hamnverksamhet inom Stockholms Hamnars hamnområden (enligt miljö- och klimathandlingsplan)					Genomförande av bullerdämpande åtgärder i hamninfrastruktur. ***Analys*** Behov av bullerdämpande åtgärder utvärderas fortlöpande bland annat utifrån genomförda kontrollmätningar avseende buller.
					Genomförande av åtgärder för utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj. ***Analys*** Pågående elanslutningsprojekt är för kryssningsfartyg i Stadsgården och för färjetrafik i Kapellskär. Dialog pågår med rederier kring ytterligare elanslutningar i framförallt Nynäshamn, Norvik och Stadsgården. Arbetet följer framtagen handlingsplan för fortsatt utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj.
					Nära samarbete med ansvariga förvaltningar inom berörda kommuner. ***Analys*** Aktiv dialog pågår med Stockholms stad samt kommunerna i Nynäshamn och Norrtälje rörande stadsnära hamnutveckling och frågor kring bland annat buller.
					Utvecklade incitament och aktiv dialog med

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					sjöfartskunderna. ***Analys*** Under tertial 2 har nytt förslag tagits fram på avgift för mottagning av avfall från fartyg enligt Mottagningsdirektivet. Översyn pågår av förändringar av miljörabatter inför 2024.
					Utveckling av nya metoder att hantera buller. ***Analys*** Workshops genomförs under året och möjligheter undersöks att söka ekonomiskt stöd till innovativa projekt för minskat buller från hamn och sjöfart.
3. Inga utsläpp av fossil koldioxid från Stockholms Hamnars truckverksamhet år 2025 (enligt miljö- och klimathandlingsplan)	Utsläpp av fossil koldioxid (ton) från truckverksamheten ***Analys*** Följs upp vid årsbokslutet.			200	Ökad användning av hållbar biodiesel. ***Analys*** Från tertial 1 2023 använder merparten av Stockholms Hamnars arbetsfordon biodiesel HVO100.
					Ökat användande av truckar som drivs icke-fossilt. ***Analys*** Från tertial 1 2023 använder merparten av Stockholms Hamnars arbetsfordon biodiesel HVO100. Omvärldsbevakning genomförs fortlöpande kring teknikutveckling och kommande modeller av arbetsfordon som drivs icke-fossilt (t.ex. batteridrivna).
4. Stockholms Hamnars verksamhet som helhet är fossilfri senast år 2030 (enligt miljö- och					Användande av fjärrvärme med successivt minskad fossil andel. ***Analys***

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
klimathandlingsplan)					Successivt minskad fossil andel i använd fjärrvärme följer Stockholm Exergis handlingsplan.
					Förändringar i Stockholms Hamnars fordonsflotta. ***Analys*** Förändringar i fordonsflottan genomförs vid behov och i enlighet med stadens miljöriktlinjer för inköp av fordon.
					Införande av modern mötes- och resepolicy. ***Analys*** Stockholms Hamnars riktlinjer för resor i tjänsten reviderades 2022. När en resa planeras ska bästa möjliga alternativ väljas med hänsyn till kostnad, tidsåtgång och miljöpåverkan.
					Krav i upphandling av transporttjänster. ***Analys*** Miljökrav ställs i alla upphandlingar som omfattar transporttjänster. I avtal som kan komma att löpa till 2030 säkerställs fossilfria transporter.
5. Effektiv energianvändning i Stockholms Hamnars verksamhet (enligt miljö- och klimathandlingsplan)	Köpt energi för värme, tappvarmvatten, komfortkyla samt fastighetsel (enligt Boverkets definition för fastighetsenergi) per kvadratmeter A-temp (kWh/m2) ***Analys*** Följs upp vid			99,5 kWh/m2	Energieffektiviseringsarbete hos leverantör av drift och förvaltning. ***Analys*** Avtal avslutat under 2023 med leverantör av fastighetsdrift och -förvaltning. Samarbete kring energieffektiviseringar ska påbörjas med ny leverantör under tertial

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	årsbokslutet.				3 2023.
					Åtgärdsplan för energieffektiviseringar. ***Analys*** Reviderad energistrategi och åtgärdsplan är klar under tertial 3 2023.
					Ökad egenproduktion av el. ***Analys*** Beslut har fattats under 2023 om ytterligare utbyggnad av egenproduktion av sol-el. Upphandling av entreprenör förbereds.
6. Ökad andel avfall från Stockholms Hamnars verksamhet som materialåtervinns eller återanvänds (enligt miljö- och klimathandlingsplan)	Andel avfall till materialåtervinning/återanvändning ***Analys*** Följs upp vid årsbokslutet.			80 %	Förändrat arbetssätt internt för ökad återanvändning och materialåtervinning. ***Analys*** Riktlinjer med högre krav på hantering av bygg- och rivningsavfall har införts. Uppdatering av interna avfallsrutiner pågår och följs upp vid årsbokslutet.
					Utvecklat samarbete med anlitad avfallsentreprenör. ***Analys*** Dialog förs om förbättrat samarbete med anlitade avfallsentreprenörer. Arbetet följs upp vid årsbokslutet.
7. Hållbar mottagning av svart- och gråvatten från fartyg i alla Stockholms Hamnars hamnar (enligt miljö- och klimathandlingsplan)					Innovativa lösningar för hantering av svart- och gråvatten. ***Analys*** Aktiv dialog kring vidareutveckling av hanteringen av svart- och gråvatten pågår med rederier, Stockholms stad samt kommunerna i

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					Nynäshamn och Norrtälje.
					Samsyn mellan Stockholms Hamnar, berörda rederier och kommuner kring hantering av svart- och gråvatten. ***Analys*** Aktiv dialog pågår kring vidareutveckling av hanteringen av svart- och gråvatten med rederier, Stockholms stad samt kommunerna i Nynäshamn och Norrtälje.
Aktivt delta i arbetet med internationella miljööverenskommelser och standardiseringar					Stockholms Hamnar deltar regelbundet i ett flertal nationella och internationella hamnnätverk med fokus på miljö. En aktiv dialog pågår med andra relevanta aktörer (t.ex. kunder och energi/bränsleleverantörer) kring gemensamma utvecklingsfrågor. ***Analys*** Ett aktivt deltagande i nationella och internationella hamnnätverk med fokus på miljö (Sveriges Hamnar, Baltic Ports Organisation och European Sea Ports Organisation) pågår fortlöpande. Även en aktiv dialog med kunder och samarbetspartners pågår fortlöpande.
Arbeta för att möta en ökad efterfrågan av laddstationer för den kommersiella sjötrafiken					Genomföra en aktiv kunddialog kring möjliga åtgärder till följd av teknikutveckling och kundernas satsningar. Även samverkan med en rad aktörer inom till exempel Elektrifieringspakten.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					Analys Aktiv dialog med kunder och samarbetspartners kring teknikutveckling pågår fortlöpande. Fortsatt dialog med rederier, åkerier och lastbilstillverkare om laddinfrastruktur i våra hamnar. Rundabordssamtal har anordnats med politiker och intressenter för att samverka för det fortsatta arbetet. Projekten för elanslutningar för kryssningsfartyg i Stadsgårdskajen pågår, samt utredningsarbete inför laddning av kollektivtrafik på vatten.
Arbeta för en ökad återvinning av avfall och för att användningen av plast ska minska					Deltaga i stadens arbete för ett cirkulärt byggande. ***Analys*** Fortlöpande deltagande i arbetet för ett cirkulärt byggande, bland annat genom arbetet med stadens nya miljöprogram och klimathandlingsplan.
					Förändrat arbetssätt internt för ökad återanvändning och materialåtervinning. ***Analys*** Riktlinjer med högre krav på hantering av bygg- och rivningsavfall har införts. Uppdatering av interna avfallsrutiner pågår och följs upp vid årsbokslutet.
					Utvecklat samarbete med anlitad avfallsentreprenör. ***Analys*** Dialog förs om förbättrat samarbete

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					med anlitade avfallsentreprenörer. Arbetet följs upp vid årsbokslutet.
Fortsätta arbetet med energieffektivisering och utveckling av den egna produktionen av energi					Energieffektiviseringsarbete hos leverantör av drift och förvaltning. ***Analys*** Avtal avslutat under 2023 med leverantör av fastighetsdrift och -förvaltning. Samarbete kring energieffektiviseringar ska påbörjas med ny leverantör under tertial 3 2023.
					Åtgärdsplan för energieffektiviseringar. ***Analys*** Reviderad energistrategi och åtgärdsplan är klar under tertial 3 2023.
					Ökad egenproduktion av el. ***Analys*** Beslut har fattats under 2023 om ytterligare utbyggnad av egenproduktion av sol-el. Upphandling av entreprenör förbereds.
Fortsätta arbetet med miljödifferentiering av hamnavgifter och stimulera och underlätta elanslutning av färjor och kryssningsfartyg i hamn					Fortsatt utveckling av incitament i form av miljödifferentierade hamnavgifter. ***Analys*** Under tertial 2 har nytt förslag tagits fram på avgift för mottagning av avfall från fartyg enligt Mottagningsdirektivet. Översyn pågår av förändringar av miljörabatter inför 2024.
					Genomförande av åtgärder för utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					Analys Pågående elanslutningsprojekt är för kryssningsfartyg i Stadsgården och för färjetrafik i Kapellskär. Dialog pågår med rederier kring ytterligare elanslutningar i framförallt Nynäshamn, Norvik och Stadsgården. Arbetet följer framtagen handlingsplan för fortsatt utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj.
Tillsammans med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden identifiera klimatrelaterade sårbarheter i sin verksamhet och ta fram kostnadseffektiva förebyggande åtgärder					Klimatanpassningar görs vid behov i relevanta bygg- och anläggningsprojekt. ***Analys*** Klimatanpassningar utvärderas och genomförs kontinuerligt i projekt.
	El- och värmeproduktion baserad på solenergi ***Analys*** Följs upp vid årsbokslutet.			1 200 MWh	
	Köpt energi i stadens verksamheter ***Analys*** Följs upp vid årsbokslutet.			26 GWh	
	Minskning av CO2e till 2023 ***Analys*** Följs upp vid årsbokslutet.	8 000 CO2e		8 000 CO2e	Fortsatt utveckling av incitament i form av miljödifferentierade hamnavgifter. ***Analys*** Under tertial 2 har nytt förslag tagits fram på avgift för mottagning av avfall från fartyg enligt Mottagningsdirektivet. Översyn pågår av

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					förändringar av miljörabatter inför 2024.
					Genomförande av åtgärder för utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj ***Analys*** Pågående elanslutningsprojekt är för kryssningsfartyg i Stadsgården och för färjetrafik i Kapellskär. Dialog pågår med rederier kring ytterligare elanslutningar i framförallt Nynäshamn, Norvik och Stadsgården. Arbetet följer framtagen handlingsplan för fortsatt utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj.
					Genomförande av åtgärder till följd av teknikutveckling och kundernas satsningar. ***Analys*** Fortsatt dialog med sjöfartskunder och andra aktörer (som åkerier, lastbilstillverkare och energibolag) om laddinfrastruktur och bränslen i våra hamnar. Påbörjat arbete för att se över möjligheter att formera gröna sjöfartskorridorer.
	Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter ***Analys*** Följs upp vid årsbokslutet.			5 %	
					Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnde

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					n, trafiknämnden, Stockholm Stadshus AB, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholms Hamn AB och Stockholm Exergi ansvara för stadens samlade koordinering för att genomföra uppförandet av nytt kraftvärmeverk samt tillse att relevanta ersättningsytor ordnas så som bad- och båtplats. En oberoende granskare ska tillsättas för att följa arbetet under genomförandeprocessen, och rapportera till staden hur arbetet fortlöper ur miljö- och klimatsynpunkt med särskilt fokus på dricksvattenförsörjningen ***Analys*** Mark- och miljödomstolen har beslutat att inte ge tillstånd till anläggande och drift av energianläggning och hamn i Lövsta.
					Ta fram målbild för Stockholm Norvik Hamn som energinod med fokus på CCS. ***Analys*** Arbetet är påbörjat. Projektet Norvik Infrastructure CCS East-Sweden (NICE) syftar till att presentera en eller flera hållbara och kostnadseffektiva systemlösningar för en regional koldioxidinfrastruktur i Östra Mälardalen inför slutlig geologisk lagring. NICE är en första genomförbarhetsstudie som genomförs gemensamt av Stockholms Hamnar (projektledare) och 7

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					stycken energibolag. Flera av företagen har redan tidsatta planer och projekt på implementering av CCS. Projektmedel är beviljade från Energimyndigheten för att genomföra projektet t o m 28/2 2024. Stockholms Hamnar har en intern projektgrupp som tittar på olika lösningar för att möjliggöra CCS i Stockholm Norvik Hamn.

2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Stockholms Hamnar arbetar med åtgärder för ökad biologisk mångfald i den utsträckning det är möjligt i hamnområden - mark och byggnader. Under 2023 planeras för planteringar som främjar biologisk mångfald samt ett innovativt projekt med så kallade kajbalkonger.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					Ge ökade förutsättningar för biologisk mångfald i Stockholms Hamnars planteringar och gröna ytor. ***Analys*** Investeringsbeslut kring en innovationssatsning på biologiska mångfald i linje med Stockholms kajstrategi har tagits. Tillsammans med trafiknämnden och idrottsnämnden tas en kajbalkong fram för initialt Söder Mälarstrands kaj. Kajbalkongen som byggnads-modul syftar till att bidra till en mer vegetationsrik kaj med ett friskt bestånd av fiskar i kombination med vistelseplats för

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					stockholmare och besökare.

2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

Stockholms Hamnar har en viktig roll i omställningen mot ett mer miljö- och klimatsmart transportsystem. Förutom insatser inom den egna verksamheten och sjöfarten i övrigt, prioriterar bolaget insatser för att främja en överflyttning av transporter från väg till sjö och järnväg och en ökad elektrifiering av godstransporterna på land. I Stockholm finns även en potential till ökad andel kollektivtrafik på vatten och samarbetet inom staden och med regionen i dessa frågor ska intensifieras.

Stockholms Hamnar har för närvarande 590 parkeringsplatser enligt befintligt markavtal och i ägda byggnader. Målet för 2023 var att minst tio procent av parkeringsplatserna ska vara försedda med en uttagspunkt motsvarande normalladdning eller högre före sista december 2023. Under 2022 har en första etapp av laddplatser etablerats vid bolagets verksamhet för interna fossilfria transporter och i Frihamnen för kundernas elfordonsladdning. Fram till augusti 2023 har Stockholms Hamnar totalt installerat 61 laddboxar och uppnått sitt mål för 2023.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
Bistå i trafiknämndens uppdrag med elektrifiering av transportsektorn, bland annat genom Elektrifieringspakten					Genomföra en aktiv kunddialog kring möjliga åtgärder till följd av teknikutveckling och kundernas satsningar. Även samverkan med en rad aktörer inom till exempel Elektrifieringspakten. ***Analys*** Fortsatt dialog med rederier, åkerier och lastbilstillverkare om laddinfrastruktur i våra hamnar. Rundabordssamtal har anordnats med politiker och intressenter för att samverka för det fortsatta arbetet. Projekten för elanslutningar för kryssningsfartyg i Stadsgårdskajen pågår, samt utredningsarbete inför laddning av kollektivtrafik på vatten.
Fortsätta verka för	Totala godsvolymer (kton).	4 301	7 521	9 782	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
att genom stärkt sjöfart avlasta vägnätet från transporter på land, till exempel genom arbetet med insjöfart till Mälarhamnar AB	***Analys*** En kraftig inbromsning i godsvolymerna. Det är på grund av minskad privatkonsumtion samt en nedgång inom exportindustrin som påverkas av en vikande konjunktur i omvärlden. Marknadsturbulensen innebär också att rederierna gör snabba förändringar i sitt utbud, en del linjer har svårt att nå lönsamhet och fartyg flyttas till andra rutter eller läggs upp på varv.				
					Aktivt arbeta för att stärka insjöfarten. ***Analys*** Dialogen med Mälarhamnar pågår, samt med presumtiva operatörer. I anslutning till utredningen om att använda Stockholm Norvik Hamn som hub för mellanlagring av flytande koldioxid (NICE) utreds möjligheterna för en gemensam plattform för sjötransporter på Mälaren och närområdet.
					Aktivt arbete för nya godsvolymer och överflytt från väg till sjö och spår med särskilt fokus på Stockholm Norvik Hamn. Jobba för att utöka antalet tågvagnar. ***Analys*** Tågoperatören TX Logistik har haft problem att öka volymerna mellan Norvik och Eskilstuna efter det att operatören Cargonet pausade trafiken mellan Oslo och Eskilstuna. TX hade förväntat sig stora

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					volymer mellan Norvik och Oslo. Arbetet för att återuppta trafiken pågår, Dialogen med Green Cargo har intensifierats för att åter inkludera Norvik i det intermodala nätverket.
I genomförandet av Kajstrategi för Stockholms stad tillsammans med berörda nämnder sträva efter att effektivt och serviceinriktat möta intresset för etableringar och deltagande i utvecklingen av stadens kajer					Fortsatt samordning av arbetet med den nya kajstrategin under ledning av en stadsövergripande styrgrupp. Flera projekt kommer att vara aktuella under året, bland annat vid Strandvägen och Söder Mälarstrand. ***Analys*** Arbetet pågår och har haft särskilt fokus på Söder Mälarstrand. Under sommaren pågick ett arbete med att möta initiativ från olika offentliga och privata intressenter som vill delta i utvecklingen på och vid stadens kajer. Ett fördjupat arbete inom hamnen har påbörjats för att identifiera lämpliga platser för attraktiva kajer med bad, bastu, båtliv i kombination med attraktiva besöksmål av olika slag samt fungerande innerstadssjöfart.
I samverkan med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden bidra till genomförandet av Stockholms stads kajstrategi med särskilt fokus på att skapa förutsättningar för stadsliv och rekreation utmed Söder Mälarstrand					Fortsatt samordning av arbetet med den nya kajstrategin under ledning av en stadsövergripande styrgrupp. Flera projekt kommer att vara aktuella under året, bland annat vid Strandvägen och Söder Mälarstrand. ***Analys***

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					Arbetet pågår och har haft särskilt fokus på Söder Mälarstrand. Under sommaren pågick ett arbete med att möta initiativ från olika offentliga och privata intressenter som vill delta i utvecklingen på och vid stadens kajer. Ett fördjupat arbete inom hamnen har påbörjats för att identifiera lämpliga platser för attraktiva kajer med bad, bastu, båtliv i kombination med attraktiva besöksmål av olika slag samt fungerande innerstadssjöfart.
Samverka med regionen kring planering för utökat kollektivt resande på stadens vatten samt kring förbättrad sammanbindning mellan olika färdslag					Samverkan med trafikkontoret och Region Stockholm för att åstadkomma ytterligare kollektivtrafik på vatten i Stockholm. ***Analys*** Dialoger pågår med regionen kring eventuellt nya linjedragningar och förutsättningar som krävs för dessa. Olika mötesforum pågår med trafikkontoret och regionen.
Skapa förutsättningar för utbyggnaden av kollektivtrafik på vatten, i samråd med Region Stockholm					Samverkan med trafikkontoret och Region Stockholm för att åstadkomma ytterligare kollektivtrafik på vatten i Stockholm. ***Analys*** Dialoger pågår med regionen kring eventuellt nya linjedragningar och förutsättningar som krävs för dessa. Olika mötesforum pågår med trafikkontoret och regionen.
Utreda vilka åtgärder som bör					Genomföra en aktiv kunddialog kring möjliga åtgärder till

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
genomföras för att bidra till en utveckling mot fossilbränslefri sjöfart					följd av teknikutveckling och kundernas satsningar. Även samverkan med en rad aktörer inom till exempel Elektrifieringspakten. ***Analys*** Fortsatt dialog med rederier, åkerier och lastbilstillverkare om laddinfrastruktur i våra hamnar. Rundabordssamtal har anordnats med politiker och intressenter för att samverka för det fortsatta arbetet. Projekten för elanslutningar för kryssningsfartyg i Stadsgårdskajen pågår, samt utredningsarbete inför laddning av kollektivtrafik på vatten.
Verka för bättre tågtrafiksmöjligheter till och från Norvik					Aktivt arbete för nya godsvolymer och överflytt från väg till sjö och spår med särskilt fokus på Stockholm Norvik Hamn. Jobba för att utöka antalet tågvagnar. ***Analys*** Tågoperatören TX Logistik har haft problem att öka volymerna mellan Norvik och Eskilstuna efter det att operatören Cargonet pausade trafiken mellan Oslo och Eskilstuna. TX hade förväntat sig stora volymer mellan Norvik och Oslo. Arbetet för att återuppta trafiken pågår, Dialogen med Green Cargo har intensifierats för att åter inkludera Norvik i det intermodala nätverket.
Öka den fysiska tillgängligheten vid hamnens					Tillgängligheten till hamnområden ingår i den övergripande

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
verksamhetsområden					utredningen av hamnkapacitet i enlighet med ägardirektiv. ***Analys*** Tillgängligheten till hamnområden ingår i den övergripande utredningen av kajkapacitet som genomförs tillsammans med exploateringskontoret. Arbetet pågår och en slutrapport är framtagen och beredning för beslut pågår.
					Exploateringsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och Stockholms Hamn AB ta fram en stadsövergripande masshanteringsstrategi ***Analys*** Stockholms Hamnar deltar i arbetet med att ta fram en stadsövergripande masshanteringsstrategi. Ärendet är under beredning för beslut under hösten.
					Exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter AB, Mässfastigheter AB, SISAB, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholms Hamn AB, Stockholms Stads Parkerings AB och S:t Erik Markutveckling AB ska redovisa arbetet i enlighet med målen för

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					elektrifiering ***Analys*** Stockholms Hamnar arbetar med elektrifiering på flera fronter. Både stora och små fartyg ges möjligheten att ansluta sig till elnätet i land. På landsidan arbetar vi med att kunna erbjuda laddmöjligheter för alla typer av fordon i anslutning till våra terminaler.

2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Stockholms Hamnar arbetar aktivt, långsiktigt och strategiskt för en hållbar hamnverksamhet och sjöfart. Miljöarbetet är en integrerad del av den dagliga verksamheten och Stockholms Hamn AB är miljöcertifierat enligt ISO 14001. För verksamheten har en miljö- och klimathandlingsplan beslutats av styrelsen. Minskade utsläpp är en central del av handlingsplanen (se ovan).

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
Arbeta för att minska ljudstörningar i syfte att främja hamnnära stadsutveckling					Öka kunskapen om fartygsbuller från färjor och kryssningsfartyg. ***Analys*** Workshops och kontrollmätningar (bland annat i Värta/Frihamnen och i Stadsgården) genomförs under året.
Inom ramen för svenskt och europeiskt klimatkontrakt 2030 arbeta med utvecklade samarbeten, innovativa arbetssätt och en ökad externfinansiering från staten och EU för att åstadkomma en snabbare klimatomställning					Stockholms Hamnar deltar regelbundet i ett flertal nationella och internationella hamnnätverk med fokus på miljö. En aktiv dialog pågår med andra relevanta aktörer (t.ex. kunder och energi/bränsleleverantörer) kring gemensamma utvecklingsfrågor. ***Analys***

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					Ett aktivt deltagande i nationella och internationella hamnnätverk med fokus på miljö (Sveriges Hamnar, Baltic Ports Organisation och European Sea Ports Organisation) pågår fortlöpande. Även en aktiv dialog med kunder och samarbetspartners pågår fortlöpande.
	Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system ***Analys*** Följs upp vid årsbokslutet.			100 %	
					Trafiknämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Stockholm Hamn AB samordna implementeringen av lagändringar gällande nedskräpningsavgifter och producentansvar för tobaksvaror ***Analys*** Stockholms Hamn AB är med i en arbetsgrupp för samordning kring implementeringen.

3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Arbetet fortsätter under 2023 med att ha kostnadskontroll samt att ha fokus på intäkter genom att titta på nya affärer/kunder samt prissättning och noggrann löpande uppföljning av volym- och intäktsutveckling ur ett kundperspektiv. Stockholms Hamnar stärker vidare bolagets prioriteringsförmåga fortlöpande med en tydlig koppling mellan kostnader och framtida intäktsmöjligheter samt avseende investeringar. För att ge förutsättningar för kloka prioriteringar av vilka investeringar som ska genomföras samordnas alla investeringar och underhåll över två Mkr i ett investerings - och underhållsråd. Rådet har som främsta uppgift att vara rådgivande åt VD, som ytterst har beslutsrätten för projekt upp till tio Mkr. För alla projekt skapas ett projektdirektiv med fakta om projektet och för alla projekt över två Mkr görs en investeringskalkyl. När projekten är avslutade återrapporteras de till investerings- och underhållsrådet med förklaringar på eventuella avvikelser. Även arbetet med att löpande uppdatera den detaljerade 10-årsplan för investeringar som bygger på bland annat på ägarkrav, miljökrav samt affärsmässiga behov fortsätter. Stockholms Hamnar påbörjade även ett arbete under 2022, som kommer att avslutas under 2023, med att sätta upp en process för långsiktig planering av bolaget underhåll. Detta för att kunna underhålla bolagets anläggningar löpande och i tid, på detta sätt inte skapa en underhållsskuld.

Under 2022 var Stockholms Hamnar med på Stadens upphandling av ett gemensamt budgetverktyg. Under hösten 2023 påbörjas arbetet med att implementera systemet hos Stockholms Hamnar. Ett nytt budgetverktyg kommer att stärka bolagets ekonomi, säkerställa en mera korrekt budget samt effektivisera budgetarbetet på bolaget.

Stockholms Hamnar arbetar kontinuerligt med att hålla ner bolagets kostnader och öka intäkterna. Exempel på arbeten som görs under 2023 är bland annat att effektivisera bevakningen av våra hamnar genom att utreda bemanningsstuktur och eventuell växling till teknisk övervakning. Detta kan på sikt ge minskade bevakningskostnader. Söka nya möjligheter i användningen av ITS, Hamnens digitala logistikverktyg, som till exempel effektivare flöden på hamnplan och automatisk incheckning. Optimering av hamnytan i Nynäshamn för Destination Gotlands incheckade enheter och öka antalet trailerplatser på befintlig yta i Stockholm Norvik Hamn och på så sätt kunna ta in mera gods på redan befintlig yta. Stockholms Hamnar ser även över och uppdaterar HEM-programmet, ett program som tagit fram för att öka lönsamheten på sikt i bolaget.

Stockholms Hamnar arbetar aktivt med att söka investeringsstöd för utbyggnad av infrastruktur för omställning till miljö- och klimatvänlig sjöfart. Under året genomförs flera projekt. Under hösten färdigställs landbaserad elanslutning för kryssningsfartyg vid Stadsgården. Projektet genomförs med stöd från EU och Naturvårdsverket. I Kapellskärs hamn genomförs utbyggnad av elanslutning och automatisk förtöjning (auto mooring) med stöd från EU. Studien om CCS vid Norvik genomförs med stöd från Klimatklivet genom Energimyndigheten. Vidare genomförs projekt om fjärrmanövrerad kollektivtrafik på vatten med stöd av FOI-medel från Trafikverket samt ett projekt om ökad säkerhet och effektivitet i farleder genom digitalisering med EU-stöd.

I det gemensamma utredningsarbetet av framtida kajkapacitet har en betydelsefull inriktning för Stockholms Hamnar varit att säkerställa tillgång till kajer och hamnområde som lämpar sig för en aktiv förvaltning för ökade intäkter och där hamnen har egen rådighet.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	**Indikator**	**Periodens utfall**	**Prognos helår**	**Årsmål**	**Aktivitet**
Fortsätta arbetet med att utveckla och förädla bolagets fastigheter, vårda byggnader som har kulturhistoriska värden, samt effektivisera driften av	Hyresintäkter (Mkr) ***Analys*** Arbetet med att hyra ut vakanta lokaler har tagit lite längre tid än vad som beräknades i	87 mnkr	131	135	Fortsatt arbeta med att säkerställa leverans och effektivisering av driften av outsourcingen inom fastighetssegment. ***Analys***

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
byggnader och anläggningar	budgeten.				Fastighetssegmentets kunder har påverkats negativt av entreprenören som skött fastighetsdriften. Stockholms Hamnar har nu bytt ut entreprenören samt lyft in fler strategiska funktioner in house för att kunder ska få en bättre kundupplevelse.
I samverkan med exploateringsnämnden utreda sitt långsiktiga behov av hamnkapacitet i Stockholm i syfte att säkra sjöfartens behov, öka kollektivtrafiken på vatten och bidra till stadsutveckling. Utredningen ska inkludera möjligheter att utveckla och tillgängliggöra Masthamnen.					En övergripande utredning av sjöfartens framtida utveckling och behov av hamnkapacitet i regionens hamnar och hamndelar genomförs, i samverkan med berörda intressenter inom staden. ***Analys*** Arbete med en övergripande utredning av sjöfartens framtida utveckling och behov av kajkapacitet i samklang med stadsutveckling m.m. har genomförts i samverkan med bland annat exploateringskontoret, rapporten är under beredning för beslut.
Medverka till planering och genomförande av aktiviteter inom ramen för Stadshusets hundraårsjubileum 2023					Delta i planeringen samt genomförandet av Stadshusets hundraårsjubileum 2023. ***Analys*** Stockholms Hamnar har deltagit i den stadsövergripande styrgruppen och kommunikationssamordningen. Bolaget har tillsammans med övriga parter i projektet inrättat de tillfälliga hamn- och brygganläggningar som anlades på Norr Mälarstrand och vid Stadshuset för att genomföra regattan och ta emot

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					kungaslupen. Bolaget har även kommunicerat kring evenemanget före, under och efter i samtliga kanaler.
Skapa goda förutsättningar för att kryssningstrafiken fortsatt ska kunna utvecklas och vara en del av tillväxten för regionen tillsammans med Stockholm Business Region AB					Stockholms Hamnar och Visit Stockholm samarbetar aktivt för att lyfta fram Stockholm som en kryssningsdestination bland annat genom att medverka gemensamt på de stora mässorna för kryssningskunderna. ***Analys*** Arbetet med att samverka med andra Östersjöhamnar för att öka attraktionskraften mot kryssningsrederier fortsätter. Under september medverkar Stockholms Hamnar med andra Östersjöhamnar på kryssningsmässan i Hamburg. Under oktober medverkar vi på Cruise Baltics konferens i Århus.
Tillsammans med Stockholm Business Region marknadsföra Stockholm som destination på de finländska och baltiska marknaderna	Antal färjepassagerare (tusental). ***Analys*** Passagerarna har fått revideras ner jämfört med budgeten och beror på att färjerederierna har en utmaning med de höga bränslepriserna och ökade kostnader generellt. Detta kommer fortsatt inverka på trafiken och vissa linjer under hela 2023.	4 004	7 178	7 842	Utökat samarbetet med Stockholm Business Region med syfte att marknadsföra Stockholm som destination på den finska marknaden. ***Analys*** Lanseringen av kampanjen ”Fall in love with Stockholm” genomfördes innan sommaren och kommer att fortsätta under hösten i dialog med våra färjekunder.
					Arbeta med att få till en ny linje till Värtaterminalen - dialog både med nya och befintliga kunder. ***Analys*** Försäljningsarbetet

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					fortsätter med oförminskad styrka både hos befintliga och framtida kunder. Bland annat har samarbetet med Klaipeda hamn fördjupats för att möjliggöra en ny linje mellan våra hamnar.
	Andel administrations- och indirekta kostnader ***Analys*** Rapporteras vid årsbokslutet.			17 %	
	Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut ***Analys*** Stockholms Hamnar har inga investeringar över 300 mnkr.	100 %		100 %	
	Avvikelse investeringsbudget, % ***Analys*** Ökningen mot budget består av hyresgästanpassningen för GANT i magasin 3. Den investeringen tillkom efter att budgeten beslutades.	22,5 %	245 mnkr	200 mnkr	
	NKI fastigheter ***Analys***	66		65	
	NKI sjöfart ***Analys*** Stockholms Hamnar håller på att ta fram en handlingsplan för sjöfart. Orsaken till det låga resultatet beror på att segmentet innerstadskajer har dragit ned resultatet. Vilket är ett resultat av	63		71	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	att hamnen håller på att höja priserna från en väldigt låg nivå för att förbättra lönsamheten inom segmentet innerstadskajer. Däremot har NKI värdet för färjor ökat i mätningen vilket är bra då de är Stockholms Hamnars viktigaste och största segment inom sjöfarten.				
	Omsättning Stockholm Norvik Hamn (Mkr). ***Analys*** Omsättningen har minskats ner i Stockholm Norvik Hamn på grund av lågkonjunkturen. Stena Line har dragit ner antalet anlöp till Norvik än vad som var beräknat i budgeten.	52	76	94	
	Resultat efter finansnetto(mnkr) ***Analys*** Resultatet påverkats helt av intäktstappet på passagerare och gods.	-21	-100	-25	
	Rörelsemarginal innan avskrivningar, %. ***Analys*** Rapporteras vid årets slut.	35		35	

3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

Stockholms Hamnar bidrar fortsatt till att skapa goda förutsättningar för regionens näringsliv vilket också är positivt för arbetsmarknaden. Stockholms Hamnar har tagit in personal under sommaren och kryssningssäsongen där den absoluta majoriteten är ungdomar. Antalet sommaren 2023 blev 25 personer som erbjuds sommarjobb i Stockholm, Kapellskär och Nynäshamn. Det är arbetsuppgifter av skiftande karaktär, t ex som kryssningsvärdar, trädgårdsarbetare och slussvakter men även en ekonomiassistent.

Liksom tidigare somrar erbjöd Hamnen 42 ungdomar feriejobb via Arbetsmarknadsförvaltningen. Utfallet

av erbjudandet blev 37 feriearbetare. Hamnen har också rekryterat en tekniksprångare som började i augusti.

Stockholmsjobb och kommunala visstidsanställningar har Stockholms Hamnar ingen möjlighet att ta emot under 2023 i och med att verksamheten fortsatt är påverkat efter Covid-19 och kriget i Ukraina, all fokus ligger fortsatt på att få igång verksamheten till ett normalläge.

Stimulera tillväxt och företagsamhet - Stockholms Hamnar och Visit Stockholm bidrar genom att arbeta för fler linjer, anlöp och passagerare inom färje- och kryssningstrafiken. Detta bidrar till fler företag som livnär sig på turism, till exempel hotellen verksamhet, städning etc får fler uppdrag. Kryssnings- och färjepassagerarna bidrar också till att näringslivet i Stockholm går bättre, t ex handlarna i Gamla stan och city.

Förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning - I Stockholms Hamnars projektverksamhet finns alltid tillgänglighetsfrågorna med. Stockholms Hamnars webbplats har tillgänglighetsanpassats. Stockholms Hamnar arbetar kontinuerligt med att främja sjöfartskunderna - från färjor till kunderna vid våra innerstadskajer. Inom fastighetsverksamheten försöker Stockholms Hamnar att skapa ett sjöfartskluster.

Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet - Stockholms Hamnar arbetar fortsatt i linje med den i Kommunfullmäktige beslutade Kajstrategin. En del i den omfattar hur Stockholms Hamnar ska tillgängliggöra kajerna för invånare och turister.

Öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens - Stockholms Hamnar deltar i Teknikspråget (rekryterar för närvarande en tekniksprångare) samt deltar i Arbetsmarknadsförvaltningens workshoppar.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb ***Analys***	0 st	0 st	0 st	
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb ***Analys*** Arbetsmarknadsförvaltningen försåg bolaget med 37 feriearbetande ungdomar vilket gjorde att det saknades fem ungdomar för måluppfyllelse. Orsaken till detta enligt samordnaren är att så många fler sommarjobb har tillhandahålls i Stockholm Stad under detta år jämfört med tidigare år. Men även kriteriet med 18 års gräns för att få arbeta i Hamnens hamnområden minskar ner antalet kandidater. Stockholms Hamar har uppfyllt årsmålet med att tillhandahålla 42	37	37	42 st	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	platser.				
	Antal tillhandahållna platser för kommunala visstidsanställningar ***Analys***	0	0	0 st	
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb ***Analys***	0	0	0 st	
	Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi ***Analys***	0 st	0	0 st	

3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

Stockholms Hamnar har ett nära samarbete med berörda kommuner för att hamnverksamheten ska kunna samexistera med staden och så att en väl anpassad stadsutveckling kan möjliggöras, bland annat med avseende på buller. För Stockholms gjordes en särskild utredning under 2023 av sjöfart, hamnkapacitet och möjligheter till hamnnära stadsutveckling. Även bullerutredning är gjord i Stockholm för att se att Stockholms Hamnar uppfyller sina miljökrav på buller.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
Medverka till att stadens mål om bostadsbyggande uppfylls samtidigt som den rörliga sjötrafiken och möjligheten att utveckla hamnverksamheten för transport- och besöksnäring värnas					En övergripande utredning av sjöfartens framtida utveckling och behov av hamnkapacitet i regionens hamnar och hamndelar genomförs, i samverkan med berörda intressenter inom staden. ***Analys*** Arbete med en övergripande utredning av sjöfartens framtida utveckling och behov av kajkapacitet i samklang med stadsutveckling m.m. har genomförts i samverkan med bland annat exploateringskontoret,

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					rapporten är under beredning för beslut.

3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Inom Stockholms Hamnar råder en mycket bra företagskultur. Det senaste åren har bolaget arbetat med en gemensam vision som tagits fram tillsammans med medarbetarna. Visionen En hamn i rörelse - levande, modern och lönsam - är implementerad i organisationen men arbetas vidare med bland både chefer och medarbetare.

Stockholms Hamnar har en organisation med lång erfarenhet och med många olika och kompetenta specialister. Ansvar och befogenheter styrs i befattningsbeskrivningar och fördelningar samtidigt som medarbetarna har möjlighet att styra sitt arbete inom tydliga ramar och utifrån sin kompetens. Detta följs upp i organisatoriska och sociala riskanalyser på enhetsnivå samt i medarbetarsamtalen som sker minst en gång per år. Att vara en attraktiv arbetsgivare står högt på agendan där tillit är en viktig komponent.

Kompetensutveckling sker utifrån verksamhetens behov och undersöks i främst medarbetarsamtalen och även i sådant som är t ex lagstadgat.

Under ett år sker både chefskollegium en gång i månaden för samtliga chefer och olika bolagskonferenser för att ge information om verksamheten och dela lärandet i företaget.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
Attraktiv arbetsplats					
	Aktivt Medskapandeindex ***Analys*** Stockholms Hamnar har sett över vad som har sänkt AMI och tar fram en åtgärdsplan där det behövs inom bolaget.	81		83	Säkerställa Stockholms Hamnar som en attraktiv arbetsplats genom att se över anställningsförmånerna , utveckla introduktion vid nyanställning samt tillsammans med enhet Kommunikation arbeta för att hålla visionsfrågorna aktuella hos chefer och medarbetare. ***Analys*** Stockholms Hamnar arbetar fortsatt för att vara en attraktiv arbetsplats. Anställningsförmånern a är uppdaterade och implementerade. Grundintroduktionen är uppdaterad men ses över i samarbete med Kommunikation och

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					Säkerhet. Dessutom deltar HR-partnern i personalstrategiska utvecklingsgrupp av Stockholms stads digitala introduktion.HR och Kommunikation samarbetar för att fortsätta hålla visionen och de aktiviteter som ska uppnås under 2023 levande hos medarbetare och chefer.
	Sjukfrånvaro ***Analys***	3,2 %	4 %	4 %	
	Sjukfrånvaro dag 1-14 ***Analys***	1,8 %	3 %	3 %	
					Periodisk genomgång av behörigheter i ekonomisystemet har genomförts ***Analys*** Arbetar utifrån rutinbeskrivningen för Agresso M7's övergripande behörighetsadministration och har gjort en genomgång av användarna med hjälp av rapporten TG212 halvårsvis. Från och med tertial 2 2020 har Stockholms Hamnar valt att ändra om rutinen och genomför numera rutinen tre gånger per år (samband med de tre tertialen). Utöver detta sker löpande avslut av användare när en anställning avslutas. Rutinen ovan pågår under hela 2023.

3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Stockholms Hamnar har en väl etablerad säkerhetsorganisation och prioriterar säkerhetsarbetet i samtliga delar av verksamheten. Bolaget deltar aktivt i stadens arbete kring förstärk förmåga avseende civil beredskap. Stockholms hamnar ingår i beredskapssektorerna "Transporter" samt "Ordning och säkerhet", i stadens nya struktur för civil beredskap som är under etablering. Bolaget arbetar även aktivt inom ramen för Samverkan Stockholmsregionen.

Stockholms Hamnar fortsätter att stärka det systematiska informationssäkerhetsarbetet genom att utveckla och implementera den lokala hanteringsanvisningen som nu är fastställd av bolagets vd. Anvisningen beskriver hur bolaget ska arbeta i linje med ledningssystemet för informationssäkerhet, detta genom att tydliggöra rollbeskrivningar och ansvarsområden kopplade till informationssäkerhet och dataskydd. Hur arbetet följs upp och fördelas framgår i handlingsplan för informationssäkerhet- och dataskyddsarbete. En viktig del av informationssäkerhetsarbetet är också det fortsatta arbetet med informationsklassningar och arbete i linje med verksamhetens förvaltningsmodell PM3. Verksamheten fortsätter genomförandet av utbildningar och kunskapshöjande åtgärder, både stadsgemensamt och internt. Arbetet syftar till att stärka medvetenheten att informationssäkerhet gäller alla medarbetare och att ett särskilt ansvar ligger på utpekade informationsägare.

Under våren 2023 har hanteringsanvisningen reviderats och en lokal tillämpningsanvisning fastställts i bolaget, denna skall ytterligare tydliggöra hur arbetet med informationssäkerhet omhändertas i bolaget.

Stockholms Hamnar har under en längre tid arbetat med sin förmåga att upprätthålla sin verksamhet även i störda lägen. Som ett bolag inom Stockholms Stad har hamnen följt gällande rutiner och riktlinjer för arbetet med risk-och sårbarhetsanalyser.

Stockholms hamnar har sedan tidigare ett antal implementerade åtgärder för att begränsa den effekt som störningar skulle kunna innebära för verksamheten och tredje man.

Utifrån arbetet i steg 5 och 6 i RSA-modellen har befintliga kontinuitetsåtgärder reviderats och testats för de 15 identifierade riskerna.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	Andel elektroniska inköp ***Analys*** Mäts i slutet av året.			80 %	
	Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts ***Analys*** Mäts i slutet av året.			80 %	
					Effektivisera bevakningen av våra hamnar - Genom att utreda bemanningsstuktur och eventuell växling till teknisk övervakning. ***Analys*** Stockholms Hamnars avtal med nuvarande

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					bevakningsleverantör löper ut 31/12-2023. Upphandling av ny leverantör har genomförts. Marknadens förmåga att leverera denna typ av omfattande och komplexa uppdrag i en orolig omvärld har visat sig begränsad. I samråd med tillsynsmyndigheten Transportstyrelsen, polisens nationella operativa avdelning och de leverantörer som är aktuella pågår en dialog om hur bevakningsförmågan skall säkerställas. Frågan har komplicerats ytterligare med anledning av att terrorhotnivån har höjts från 3 till 4.
					Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan ***Analys*** Stockholms Hamnar har de resurser och kompetenser som krävs. Hamnen är representerade och deltar på samtliga nivåer av samverkan inom ramen för SSR.
					Nämnder och bolagsstyrelser ska

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning ***Analys*** Under ledning av stadsledningskontoret har Stockholms Hamnar arbetat fram sin krigsorganisation som fastställdes Q2 2023. Denna har redovisats och återkoppling kommer att ske Q3 2023.
					Upprätthålla säkra farleder - Fjärrövervakning av statusen på SSA (sjössäkerhetsanordning), bojar och prickar. ***Analys*** I dagsläget har Stockholms Hamnar kopplat upp två stycken sjömärken. Utvärdering av själva aktiviteten är ännu inte utförd och återstår.

3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Stockholms Hamnar arbetar löpande med att skapa en trygg miljö kring våra hamnar. Vid Värtaterminalen har hamnen byggt om taxifilen för att öka tryggheten för passagerarna som kommer med färjorna och kryssningsfartygen. Under 2023 arbetas fortsatt med kamerabevakning samt fasadbelysning på våra magasin för att öka tryggheten. Stockholms Hamnar verkar även för att ha kvar det LOV 3-område som beviljats i Värtahamnen och för en vidare dialog om eventuella utökningar. Hamnen utvecklar löpande sin kameraövervakning, både för skydd av verksamheten och som en trygghetsåtgärd för personal, kunder och allmänhet. Utöver kameraövervakning har Stockholms Hamnar stationär eller ronderande bevakning i och omkring våra hamnanläggningar och våra terminalbyggnader.

Utifrån samhällets höjda terrorhotnivå har Stockholms Hamnar en prioriterad närvaro i hamnanläggningar med stora passagerarflöden. Säkerhetsenheten har tätare avstämningar med trafikerade rederier och myndigheter med närvaro i hamnen.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					Kommunstyrelsen ska i samråd med idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsdelsnämnderna, trafiknämnden och Stockholms Hamnar AB utreda för- och nackdelar med att avskaffa det generella badförbudet och istället införa badförbud på lämpliga platser ***Analys*** En kontorsremiss från SLK är besvarad i ärendet.

3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Stockholms Hamnars avyttring av byggnaderna under de senaste åren (2020 och 2021) ger staden möjlighet till ytterligare kulturliv - genom till exempel Banankompaniet, Stadsgårdsterminalen och Stora Tullhuset på Stadsgården.

Genom sin verksamhet med gods- och passagerartransporter bidrar Stockholms Hamnar till handel mellan Sverige och Finland och de baltiska länderna på andra sidan Östersjön samt den handel som kommer från bland annat Asien och via containerterminalen i Stockholm-Norvik. Genom passagerarverksamheten bidrar Stockholms Hamnar till att människor från andra länder har möjlighet att besöka och uppleva Stockholm. Inom miljöarbetet sker en rad projekt där forskning har sin bas, bland annat ses eventuellt möjligheten över om att eventuellt använda en vätgastruck som då ska tas fram och anpassas för verksamheten. Stockholms Hamnar är också delaktiga i en rad internationella organisationer: Baltic Ports Organisation, Espo och Pianic.

Stockholms Hamnar har sedan 2012 hållbarhetsredovisat enligt GRI. Detta innebär att genom sin intressent- och väsentlighetsanalys hitta de största avtrycken som Stockholms Hamnar gör genom sin verksamhet. Några delar som är i fokus är arbetsförhållanden hos Stockholms Hamnars leverantörer (att ha ansvarstagande leverantörer), att vara en attraktiv arbetsgivare för sina anställda, att sköta dialogen kring diskrimineringsfrågor löpande och delta i givet funktionshinderråd med andra bolag inom Stockholms stad. Stockholms Hamnar genomför varje år en lönekartläggning för att säkerställa att ingen kvinna har för låg lön i förhållande till en man på samma nivå av tjänst.

Få saker i Stockholms Hamnars verksamhet riktar sig mot barn och barnrättsarbete. Men under 2023 kommer Stockholms Hamnar att arbeta för att implementera den av kommunfullmäktige beslutade kajstrategin. Strategin har utvecklats av trafikkontoret och Stockholms Hamnar i samarbete med flera av stadens förvaltningar och bolag. Den handlar om hur staden bättre kan tillvarata den potential som kajerna erbjuder samt hur kajerna kan skapa mervärde till Stockholmare och besökare, inom områdena:
- Mat, dryck och handel

- Resor och transporter
- Bad, rekreation och motion
- Evenemang och urban flanering
- Kultur och samskapande

Strategin innehåller dessa fokusområden och ett antal planeringsprinciper som sammantaget ligger till grund för att skapa förutsättningar att utveckla stadens kajer till mer levande mötesplatser, tillgängliga för folkliv, restauranger och caféer. Samtidigt ska goda förutsättningar ges till sjöfartens utveckling och behov. Strategin innehåller också en bilaga med lokala utvecklingsmöjligheter för ett antal kajer samt lyfter ett antal innovativa idéer framtagna av ungdomar.

Kajstrategin påtalar vikten av en bred samverkan inom staden för levande vistelseytor, förstärker betydelsen av gestaltning med hög kvalitet, flexibel användning av kajerna året runt, samt drift och underhåll för trygga och levande kajer för alla.

Strategin lyfter även behovet av samverkan mellan det offentliga, näringslivet och medborgarna och riktar sig till redan verksamma aktörer utmed stadens kajer och till alla som vill bidra till att skapa mer stadsliv vid kajerna. Med gemensamma krafter finns möjligheten att stärka kajernas attraktionskraft som mångfunktionella vistelseplatser.